

UZASADNIENIE

Obszar Natura 2000 Ostoja Witnicko-Dębniańska PLB320015 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski względem wymogów *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa* (Dz. U. UE. L 20 z 26.01.2010 r.), na podstawie aktu prawa krajowego tj. *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000* (Dz. U. z dnia 28 września 2007 Nr 179, poz.1275).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2008 nr 199, poz. 1227 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą OOS, do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych *ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o ochronie przyrody.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej ochrony obszaru, czyli zapewnienie, że stan siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar nie zostanie pogorszony, a wręcz zapewnione zostanie dążenie do osiągnięcia właściwego stanu ochrony. Realizacja tak sformułowanego celu działań ochronnych, w szczególności na gruntach stanowiących własność prywatną, wymogła na ustawodawcy decyzje o nadaniu planu zadań ochronnych normy prawnej ustanawianej, w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Szczegółowy tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych oraz zakres prac koniecznych do wykonania na potrzeby przygotowania projektu planu, określa rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 184 z 2010 r. ze zm.), a także rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2012 r. poz. 506).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Przy opracowaniu projektu planu zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Witnicko-Dębniańska PLB320015, kierowano się także oprócz wyżej przytoczonych aktów prawa, wytycznymi *Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000 wersja 2012.1.*

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa ustanawiają wspólnie na podstawie art. 28 ust. 8 ustawy o *ochronie przyrody*, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru. W związku z powyższym, iż zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków*, obszar Ostoja Witnicko-Dębniańska PLB320015, obejmuje obszar 46 993,1 ha, w tym: 30 921,3 ha położonych w województwie zachodniopomorskim oraz 16 071,8 ha położonych w województwie lubuskim, przepis art. 28 ust. 8 ustawy o ochronie przyrody ma zastosowanie w niniejszym postępowaniu.

W związku z powyższym, w dniu 07 listopada 2012 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim zawarł indywidualne porozumienie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie, w sprawie wspólnej realizacji opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Witnicko-Dębniańska PLB320015. Na podstawie § 4 ww. porozumienia, strony powierzyły Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Szczecinie rolę wiodącą w przeprowadzeniu całego procesu planistycznego.

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu, a także z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i trybie określonym w ustawie OOS, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

W myśl przepisu art. 59 ust 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206), projekt planu zadań ochronnych, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Witnicko-Dębniańska PLB 320015, dokonano następujących czynności:

- 1) Opisano granice obszaru Natura 2000 w oparciu o 3895 punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PUWG 1992 (PL-1992), zgodnie z wymogiem *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1247).
- 2) W toku prac nad planem zadań ochronnych zweryfikowano informacje o obszarze Natura 2000 oraz zidentyfikowano następujące przedmioty ochrony:
 - A030 bocian czarny *Ciconia nigra*,
 - A043 gęgawa *Anser anser*,
 - A067 gągoł *Bucephala clangula*,

- A073 kania czarna *Milvus migrans*,
- A074 kania ruda *Milvus milvus*,
- A075 bielik *Haliaeetus albicilla*,
- A081 błotniak stawowy *Circus aeruginosus*,
- A094 rybołów *Pandion haliaetus*,
- A127 żuraw *Grus grus*,
- A215 puchacz *Bubo Bubo*,
- A229 zimorodek *Alcedo atthis*.

Wśród wyżej wymienionych gatunków, gągoł, błotniak stawowy, rybołów i zimorodek nie były wskazane w ostatnio obowiązującym SDF-ie jako przedmioty ochrony. W świetle obowiązującego rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25 poz. 33, zm. Dz. U. z 2012 r., poz. 358), przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 są gatunki ptaków wymienione w załączniku nr 2 do rozporządzenia, które spełniają kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2010 r. Nr 77, poz. 510, zm. z 2013 r., poz. 1302) oraz ich naturalne siedliska. Wszystkie te gatunki spełniają kryterium liczebności, tj. liczebność ich lokalnych populacji przekracza próg 0,5 % krajowej populacji poszczególnych gatunków, a liczebność rybołowa wynosi 2,6-2,7 % i gągoła 2,4-3,25 %.

Wymienione gatunki zostały uwzględnione w planowaniu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Witnicko-Dębniańska PLB320015, z uwagi na opinię rzeczownika Generalnego ETS w sprawie C-304/05 (która przytoczona została w Wytycznych GDOŚ z dnia 12.12.2012 r.), w myśl której: „w planie zadań ochronnych można rozszerzyć założenia ochrony, wówczas z chwilą ustanowienia takiego planu, taki gatunek/siedlisko stanie się przedmiotem ochrony. SDF powinien być zaktualizowany i przekazany Komisji”. W ślad za tą dyspozycją, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, podjął działania zmierzające do aktualizacji Standardowego Formularza Danych dla przedmiotowego obszaru. Wniosek w tej sprawie został przesłany Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w dniu 29 września 2014 r.

- 3) Dokonano oceny stanu ochrony gatunków i ich siedlisk dla których wyznaczono obszar Natura 2000 na podstawie oceny eksperckiej zachowując przy tym spójność metodyczną z podejściem przyjętym w ramach realizowanego monitoringu krajowego ptaków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.
- 4) Przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony obszaru oraz oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony gatunków i ich siedlisk.

Dokonana analiza wykazała, iż do najistotniejszych istniejących zagrożeń obszaru Natura 2000 w należą czynności antropogeniczne związane z presją zabudowy rozproszonej wszelkiego typu – osadnictwo, produkcja, usługi, rekreacja, w szczególności zabudowy okresowej i całorocznej stref brzegowych jezior, skutkujące zmianami w krajobrazie i utrata siedlisk związanych z terenami otwartymi; drapieżnictwo obcych gatunków inwazyjnych takich jak norka amerykańska, szop pracz i jenot (zagrożenie to potęguje presja na przeznaczanie terenów przyległych do obszaru pod fermy zwierząt futerkowych a także istniejące tego typu hodowle w obszarze jak i w bezpośrednim sąsiedztwie); presja inwestycyjna związana z lokalizacją ferm wiatrowych w granicach obszaru jak i w jego sąsiedztwie; zagrożenia związane z ograniczeniem dostępności bazy żerowiskowej spowodowane niekorzystnym zarastaniem łąk i pastwisk a następnie roślinnością drzewiastą i krzewiastą w przypadku wieloletniego zaniechania użytkowania kośnego lub/i pastwiskowego; zanieczyszczenie wód powierzchniowych (w szczególności wód rzek Rurzyca i Myśli) powodujące zmniejszenie przeźroczystości wody, utrudniające polowania oraz wpływające negatywnie na ilość i jakość bazy żerowej zimorodka; zmniejszanie powierzchni wykorzystywanych jako żerowiska w wyniku zalesień; zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska wyrażające się w postaci niedostatecznej ilości drzew gniazdowych, głównie sosen pow. 150 letnich o rozłożystych koronach położonych w odległości ok. 1 km od zbiorników wodnych, wykorzystywanych przez rybołowa oraz niedostateczna ilość starych, trudnodostępnych drzewostanów, stanowiących czynne i potencjalne miejsca lęgowe puchacza; zagrożenia naturalne w postaci wichur i gradobii powodujących uszkodzenia drzew, w tym potencjalnych drzew gniazdowych. Do najważniejszych potencjalnych zagrożeń należą: kolizje i porażenie prądem elektrycznym z napowietrznymi liniami przesyłowymi, niepokojenie ptaków w okresie lęgowym lub/i podczas żerowania spowodowane penetracją terenu przez wędkarzy, osoby uprawiające sporty i inne formy czynnego wypoczynku, osoby zbierające owoce runa leśnego, jak również płoszenie spowodowane poszukiwaniem i lokalizacją nowych odwiertów ropy naftowej i gazu; likwidacja lub przekształcanie oczek wodnych, rozlewisk śródpolnych, osuszanie terenów podmokłych, natomiast w przypadku zimorodka – usuwanie namułu z dna rzek w jego okresie lęgowym powodując płoszenie a zarazem zubażając siedlisko drobnych stanowiących pokarm zimorodka jak również likwidacja, profilowanie lub umacnianie nadwodnych skarp nad rzekami i zbiornikami wodnymi, gdzie zimorodek buduje swoje nory oraz likwidacja nadwodnych zadrzewień i zakrzewień, usuwanie przewróconych w nurt cieków wodnych drzew, stanowiących czatownie zimorodka. Kody zagrożeń (określonych załącznikiem nr 3 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 15 kwietnia 2015 r.) podano zgodnie z opracowaniem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „Podręcznik Platforma Komunikacyjno-Informacyjna. Plany zadań Ochronnych Natura 2000, jako narzędzie wspomagające tworzenie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000. Wersja 2013.2”.

- 5) Sformułowano cele działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji. Jako cele ochrony wskazano dla wszystkich przedmiotów ochrony:

uzupełnienie stanu wiedzy w zakresie określenia wielkości zasobów gatunków występujących w obszarze oraz dokonanie oceny stanu jego ochrony wraz ze wskazaniem zagrożeń i w uzasadnionym przypadku, dodatkowych działań ochronnych. Ponadto w celu zabezpieczenia odpowiednich miejsc lęgowych oraz żerowiskowych wskazano na konieczność utrzymania stałej dostępności drzewostanów lęgowych oraz drzew odpoczynkowych i obserwacyjnych (kania czarna, kania ruda, bielik, rybołów, bocian czarny, puchacz, gągoł) oraz utrzymania aktualnego arealu żerowiskowego (bocian czarny, bielik, rybołów, puchacz), poprawy jakości żerowisk poprzez przywrócenie i/lub utrzymywanie użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego na możliwie wszystkich łąkach i pastwiskach, a także utrzymywania naturalnego charakteru cieków i procesów kształtujących ich koryto i brzegi (zimorodek) oraz minimalizowanie zagrożeń.

- 6) Ustalono działania ochronne zapewniające osiągnięcie celów działań ochronnych, działania związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania, monitoring przyjętych parametrów stanu ochrony przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000, a także wskazano konieczność uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony.

Działania z zakresu ochrony czynnej polegają na eliminacji głównego zagrożenia dla gęgawy, gągoła, błotniaka stawowego, żurawia, puchacza i zimorodka od strony drapieżnictwa inwazyjnych gatunków obcych, takich jak norka amerykańska, szop pracz i jenot. Wg danych PZŁ pochodzących z sezonów łowieckich 2008-2011, wynika iż pozyskanie norki amerykańskiej w okręgu szczecińskim i gorzowskim waha się pomiędzy 8-10 % populacji żyjącej w środowisku naturalnym. Założeniem działania polegającego na redukcji gatunków obcych wpływających negatywnie na liczebność przedmiotów ochrony jest zintensyfikowanie działań prowadzonych przez koła łowieckie, wspieranych przez organ pełniący nadzór nad obszarem i dążenie tym samym do całkowitej eliminacji obcych gatunków drapieżnych, w tym norki amerykańskiej z obszaru. Jest to działanie ciągłe, jednakże nie można wykluczyć napływu nowych osobników ze względu na obecność fermy norki amerykańskiej znajdującej się w obszarze, jak również w tego obecność typu hodowli w sąsiedztwie obszaru.

Działania ochrony czynnej dotyczą również zapewnienia odpowiednich miejsc sprzyjających odbywaniu lęgów, w postaci sztucznych miejsc gniazdowych dla gągoła, rybołowa i puchacza, poprzez utrzymanie w dobrym stanie technicznym już istniejących budek i platform, a także montaż nowych platform.

Działania z zakresu działań związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania dotyczą prowadzonej w obszarze gospodarki leśnej, rolnej a także gospodarki przestrzennej i wodnej. Zaplanowane działania w obszarach leśnych posiadają charakter prewencyjny i mają zapewnić trwałą dostępność drzewostanów lęgowych niemalże dla wszystkich przedmiotów ochrony. Polegają głównie na zachowywaniu fragmentów (biogrup) starych drzewostanów lub pojedynczych drzew na terenie całego obszaru, pozostawianiu stref ekotonowych wzdłuż brzegów cieków i zbiorników wodnych stanowiących potencjalne miejsca odbywania lęgu, a także pozostawianie pojedynczych drzew mających bardzo duże znaczenie dla rybołowa

i bielika (jako drzewa obserwacyjne i odpoczynkowe) oraz dla gągoła (drzewa biocenotyczne). Działania te mają charakter ciągły a ich znaczenie jest szczególnie ważne w początkowych latach trwania planu zadań ochronnych, kiedy jeszcze nie będą znane wyniki szczegółowej inwentaryzacji poszczególnych przedmiotów ochrony. Nie mniej ważne jest zachowywanie śródpolnych kęp drzew czy śródpolnych lasów, nie będących w zarządzie Lasów Państwowych – są one szczególnie istotne dla gatunków takich jak kania czarna i kania ruda, wykorzystujących zadrzewienia jako miejsca lęgowe i odpoczynkowe.

Działania z zakresu gospodarki rolnej polegają na zachowaniu siedlisk żerowiskowych przedmiotów ochrony poprzez użytkowanie ekstensywne łąk i pastwisk. Sposób zapisu działania umożliwi przyznawanie płatności rolnikom gospodarującym na obszarach Natura 2000 i tym samym przyczyni się do realizacji działania na możliwie największym areale trwałych użytków zielonych. W celu utrzymania naturalnego charakteru cieków przepływających przez tereny leśne i procesów kształtujących ich koryto i brzegi wskazano na konieczność ochrony elementów siedliska zimorodka jakimi są skarpy nadrzeczne i wykroty (miejsca gniazdowania) oraz czatowni (drzewa porastające brzegi, rumosz drzewny), z dopuszczeniem usuwania namułu z dna rzek poza okresem lęgowym tylko w miejscach bezwzględnie koniecznych dla likwidacji realnego zagrożenia powodziowego.

Najistotniejszym działaniem w pierwszych latach obowiązywania planu jest przeprowadzenie szczegółowych inwentaryzacji wszystkich przedmiotów ochrony, które zweryfikują stan ich populacji w obszarze oraz rozmieszczenie stanowisk. Na jej podstawie możliwe będzie przeprowadzenie monitoringu, a także zaplanowanie ewentualnych dodatkowych działań.

- 7) Zaprojektowano działania dotyczące monitoringu stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych zgodnie z wymogami ich ochrony. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu gatunków ptaków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska. Realizacja tych działań umożliwi w przyszłości sprawującemu nadzór nad obszarem Natura 2000 wypełnienie przepisu art. 31 ustawy o ochronie przyrody.
- 8) Sformułowano wskazania do zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Gminy Dębno i istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Dębno, Trzcianko-Zdrój, Myślibórz, Chojna, Lubiszyn, Witnica i Bogdaniec. Wniesione do studiów wnioski mają na celu przeciwdziałanie głównym zagrożeniom w obszarze, jakimi są zabudowa rozproszona, w szczególności zabudowa rekreacyjna stref brzegowych jezior, ale również przeznaczanie terenów o znacznej powierzchni pod rekreację, zalesienia, fotowoltaikę, zabudowę produkcyjną oraz presja na przeznaczanie terenów użytkowanych rolniczo pod elektrownie wiatrowe. Tereny otwarte w obszarze stanowią zaledwie 30% jego powierzchni. Mozaika terenów rolniczych (pola uprawne, łąki, pastwiska, nieużytki) wraz z jeziorami i oczkami wodnymi wykorzystywana jest przez przedmioty ochrony jako żerowisko lub lęgowisko. Zatem każdy istotny uszczerbek powierzchni tych siedlisk

(w szczególności trwałych użytków zielonych) może istotnie negatywnie wpłynąć na stan ochrony przedmiotów ochrony. Stwierdzono również potrzebę umieszczenia w studiach zapisów o konieczności o nie przeznaczaniu gruntów w obszarze pod fermy zwierząt futerkowych. Wniesiono również wniosek wniesienia do jednego z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dębno zapisu o przebiegu planowanej trasy gazociągu przez strefy ochrony całorocznej i ochrony okresowej bielika, zlokalizowanych w okolicach jeziora Ostrowieckiego i jeziora Kukadło. Prace wykonywane na potrzeby tej inwestycji powinny uwzględniać potrzeby ochronne ptaków.

Nie sformułowano natomiast wskazań dla studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Boleszkowice, gdyż w granice obszaru wchodzi 61,8 ha powierzchni gminy stanowiącej wyłącznie tereny leśne, gdzie nie przewidziano funkcji innych niż gospodarka leśna, a także dla studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Gorzów Wielkopolski – w granice obszaru wchodzi 6,9 ha zasięgu terytorialnego miasta, obejmujący linię kolejową znaczenia lokalnego ze stacji Gorzów do stacji Myślibórz (obecnie nieużytkowaną), wyznaczającą fragment wschodniej granicy ostoi. Wskazań nie sformułowano również dla planów zagospodarowania przestrzennego województw zachodniopomorskiego i lubuskiego oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej. Analiza tych dokumentów nie wykazała negatywnego wpływu ich ustaleń na obszar Natura 2000.

- 9) W trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody oraz art. 39 ustawy OOS, obwieszczeniem z dnia 28 stycznia 2015 r. znak: WOPN-PK.6320.4.2015.BG podał do publicznej wiadomości informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Witnicko-Dębniańska PLB320015, zgodnie z czynnościami określonymi w art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy OOS.

Na etapie procedury konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Witnicko-Dębniańska PLB320015 wpłynęły do organu uwagi i/lub wnioski ze strony społeczeństwa:

Lp.	Podmiot/osoba zgłaszająca	Uwagi i / lub wnioski	Sposób rozpatrzenia / odpowiedź
1.	Pan Marek Puchalski – pracownik Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie Pocztą elektroniczną z dnia 06.02.2015 r.	Uwaga dotyczy działania B5 (tj. treści działań fakultatywnych): <i>W nowym PROW na lata 2014-2020 ustalenia dotyczące użytkowania trwałych użytków zielonych na obszarach Natura 2000 zostały zmienione. Zmienie uległy m.in. terminy i krotność koszenia oraz procentowy udział powierzchni nieskoszonych – w zależności od gatunków ptaków występujących na danym użytku zielonym. Zapisy PZO powinny być zgodne z aktualnie obowiązującym prawem tj. Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – zatwierdzonym przez Komisję Europejską.</i>	Uwagę uwzględniono. W przedłożonym do konsultacji społecznych projekcie zarządzenia, treść działań fakultatywnych dostosowano do wymogów wariantu 3.1. Ekstensywna gospodarka na łąkach i pastwiskach w PROW 2007-2013. ARiMR zwrócił uwagę, iż konieczne jest preredagowanie zapisu w taki sposób, aby nie stał on w sprzeczności zarówno z PROW 2007-2013, jak i z PROW 2014-2020. Należy jednakże zauważyć, iż niektóre wymogi w wyżej przywołanym wariantcie PROW 2007-2013 oraz pakiecie 4 (5) Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarze Natura 2000 (ekstensywne użytkowanie na OSO) PROW 2014-2020 są rozbieżne i tym samym zdaniem RDOŚ w Szczecinie nie jest możliwe ujednolicenie zapisu działań fakultatywnych. Różnice w przywołanym wyżej wariantcie z PROW 2007-2013 oraz pakiecie 2014-2020 dotyczą: - terminu rozpoczęcia koszenia - wielkości powierzchni w %, którą należy pozostawiać nieskoszoną

104

			- obsady zwierząt w użytkowaniu kośno-pastwiskowym i pastwiskowym - obowiązkowości wykaszania niedojadów i terminów tych zabiegów Ponieważ nie jest możliwe wskazanie konkretnych wymogów, będących zgodnych z obydwoma ww. PROW, dodatkowo po konsultacjach GDOŚ oraz ARiMR, przeformułowano zapis na: „Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego (lub jego odpowiednika w nowym programie wsparcia finansowego) ukierunkowanego na ochronę trwałych użytków zielonych, a w przypadku jednoczesnego występowania siedlisk przyrodniczych lub innych gatunków ptaków – ukierunkowanego na ochronę odpowiedniego siedliska.”
2.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o. o. <i>Pismo OWM-LI.283.1.2015 z dnia 05.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą tradycyjną w dniu 10.02.2015 r.</i>	<i>Wydaje się, że materiał stanowiący podstawę do określenia katalogu działań ochronnych w niewielkim stopniu uwzględnia elementy abiotyczne środowiska i ich wpływ na poszczególne gatunki objęte ochroną.</i>	Uwaga nieprecyzyjna i bezzasadna. Wnioskodawca nie wskazał, jakie elementy abiotyczne środowiska uwzględniono w niewielkim stopniu. Elementami abiotycznymi środowiska są: woda, gleba, gazy atmosferyczne, rzeźba terenu, klimat i temperatura, stanowiące nieożywione elementy środowiska, które wpływają pośrednio i bezpośrednio na organizmy żywe,

			w tym na ptaki. Podstawą do określenia działań ochronnych w planie zadań ochronnych były zidentyfikowane zagrożenia istniejące oraz zagrożenia potencjalne, które zostały szeroko opisane w zał. 3 przedmiotowego zarządzenia. Należy tutaj wskazać na niekonsekwencję wnioskodawcy, który w tym samym piśmie złożył również uwagę dotyczącą oddziaływania silnych wiatrów oraz gradobii (elementy abiotyczne środowiska) uwzględnionych w przedmiotowym planie zadań ochronnych, twierdząc, iż naturalne, niezależne od człowieka elementy meteorologiczne nie powinny być brane pod uwagę przy ustanawianiu PZO.
3.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o. o. <i>Pismo OWM-LI.283.1.2015 z dnia 05.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą tradycyjną w dniu 10.02.2015 r.</i>	<i>Sugerujemy przeanalizowanie przedmiotowego PZO pod kątem zapisów wynikających z Planów Gospodarowania Wodami, w szczególności wykazu planowanych w obrębie wód przedsięwzięć ujętych w tzw. Masterplanach.</i>	Uwaga uwzględniona. W masterplanach dla obszarów dorzeczy Wisły i Odry zestawiono inwestycje planowane do realizacji w perspektywie do 2021 r. To przejściowe dokumenty strategiczne, które pomogą Polsce wypełnić wymogi Ramowej Dyrektywy Wodnej. Są one wynikiem ustaleń z Komisją Europejską. Dokumenty te będą stanowiły uzupełnienie obowiązujących planów gospodarowania wodami do czasu ich aktualizacji w 2015 r. W załączniku nr 2 MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry (Warszawa, 2014) zestawiono <i>inwestycje, które nie wpływają negatywnie na osiągnięcie dobrego stanu wód</i>

lub nie pogarszają stanu wód. Wśród nich znalazły się dwie planowane inwestycje zlokalizowane w obszarze Natura 2000 Ostoja Witnicko-Dębniańska PLB320015 i zaplanowane do wykonania przez ZZMiUW w Szczecinie:

1. Stabilizacja poziomu wody w jeziorze Ostrowiec wraz z budową przepławki dla ryb (poz. 629).

Celem odbudowy budowli piętrzącej będzie ochrona ekosystemów, umożliwienie migracji organizmów żywych wzdłuż cieku

Wykazano możliwy wpływ inwestycji na cele obszarów Natura2000. W ramach inwestycji planowana jest odbudowa budowli piętrzącej wraz z przepławką dla ryb na ujściu z jeziora Ostrowiec kanału Olechów w km 2+290. Parametry piętrzenia zachowane zostaną zgodnie z pierwotnie funkcjonującą budowlą stabilizującą poziom wody w jeziorze. Biorąc pod uwagę zakres przedsięwzięcia, czyli długość odcinka odbudowywanego wału, stwierdzono iż dana inwestycja nie wpłynie negatywnie na możliwość osiągnięcia dobrego stanu/potencjału wód.

2. Stabilizacja wody na jeziorze Promień wraz z budową przepławki dla ryb (poz. 630)

Celem odbudowy budowli piętrzącej będzie retencja/ochrona przed suszą, ochrona ekosystemów,

			<i>umożliwienie migracji organizmów żywych wzdłuż cieku</i> <i>Wykazano możliwy wpływ inwestycji na cele obszarów Natura2000. W ramach inwestycji planowana jest odbudowa budowli piętrzącej wraz z przepławką dla ryb. Zakładany poziom piętrzenia odpowiadać będzie pierwotnym parametrom tj. 0,5-0,6 m zapewniającym prawidłowe funkcjonowanie ekosystemu jeziora. Biorąc pod uwagę zakres przedsięwzięcia, czyli długość odcinka odbudowywanego wału, stwierdzono iż dana inwestycja nie wpłynie negatywnie na możliwość osiągnięcia dobrego stanu/potencjału wód.</i> Na terenie ostoi nie zaplanowano inwestycji, które mogą spowodować nieosiągnięcie dobrego stanu wód lub pogorszenie stanu/potencjału i dla których należy rozważyć zastosowanie odstępstwa(wykaz inwestycji w zał. 3 MasterPlanu dla obszaru dorzecza Odry Warszawa, 2014) Wyżej wymienione informacje ujęto w dokumentacji planu zadań ochronnych. Ponadto ww.inwestycje mogą wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.
4.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o. o. <i>Pismo OWM-LI.283.1.2015 z dnia</i>	<i>W punkcie dot. identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk w odniesieniu do bociana czarnego wskazano:</i>	Uwaga bezzasadna. Zgodnie z opracowaniem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „Podręcznik Platforma Komunikacyjno-Informacyjna”, katalog zagrożeń (obowiązkowa

198

	05.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą tradycyjną w dniu 10.02.2015 r.	„oddziaływania silnych wiatrów oraz gradobić”. Czy <i>naturale, niezależne od człowieka elementy meteorologiczne</i> powinny być brane pod uwagę przy ustanawianiu PZO? W naszej ocenie jest to wątpliwe.	standaryzowana lista zagrożeń z kodami w planach zadań ochronnych) wymienia również zagrożenia naturalne, niezależne od człowieka. Należą one do następujących grup: – K Biotyczne i abiotyczne procesy naturalne (z wyłączeniem katastrof naturalnych) – L Zjawiska geologiczne, katastrofy naturalne – M Zmiana klimatu Wszystkie zagrożenia - zarówno zagrożenia antropogeniczne (związane z rolnictwem, leśnictwem, przemysłem wydobywczym i produkcją energii, transportem, urbanizacją i inną ingerencją człowieka) jak i zagrożenia naturalne <u>muszą być brane pod uwagę</u> podczas opracowywania pzo. Poza tym należy wskazać, iż wnioskodawca w tym samym piśmie złożył sprzeczną uwagę, w której stwierdził, iż <i>działania ochronne</i> zawarte w pzo w <i>niewielkim stopniu uwzględniają elementy abiotyczne i ich wpływ na poszczególne gatunki objęte ochroną</i>.
5.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o. o. <i>Pismo OWM-LI.283.1.2015 z dnia 05.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą tradycyjną w dniu</i>	Dotyczy zagrożenia potencjalnego ze strony energetyki wiatrowej (C.03.03. Produkcja energii wiatrowej). Opis zagrożenia <i>sugeruje naszym zdaniem niewłaściwy sposób obecnego procedowania środowiskowego (postępowania ws wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji), podważając</i>	Uwaga nieprecyzyjna i bezzasadna. Zgodnie z polskim prawem dla farm wiatrowych przeprowadza się ocenę oddziaływania na środowisko, w tym ocenę oddziaływania na obszary Natura 2000. W ramach tej procedury wskazuje się na konieczność przeprowadzenia monitoringów porealizacyjnych, których założeniem jest weryfikacja wcześniejszych

	10.02.2015 r.	<i>jednocześnie zasadność prowadzenia często zalecanego przez RDOŚ monitoringu poinwestycyjnego. Konsekwencją tego podejścia jest punkt w działaniach ochronnych dot. działań związanych z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania w zakresie przestrzeni powietrznej eliminujący całkowicie energetykę wiatrową. Brzmi on następująco: „Podejmowanie inicjatyw przewidzianych prawem mających na celu utrzymywanie lotu pomiędzy żerowskami a legowiskami oraz konieczność zachowania wolnej przestrzeni.”</i>
--	---------------	---

prognoz odnośnie możliwego oddziaływania farmy na populację ptaków, w szczególności ocena zmiany natężenia wykorzystania terenu przez ptaki w porównaniu z okresem przedrealizacyjnym oraz oszacowanie śmiertelności ptaków w wyniku kolizji.

Zarówno obszar Natura 2000 Ostoja Witnicko-Debniańska PLB320015, jak i bezpośrednio jego sąsiedztwo (poza jednym wyjątkiem – farma Kamionka), wolne są obecnie od farm wiatrowych. Dlatego też śmiertelność ptaków spowodowaną kolizjami z turbinami wiatrowymi określono jako zagrożenie potencjalne.

Ponieważ zapisy pzo mogą odnosić się wyłącznie do terenu znajdującego w granicach obszaru Natura 2000, wskazano tutaj na konieczność utrzymania wolnej przestrzeni powietrznej w samej ostoji, czyli utrzymania aktualnego przeznaczenia gruntów. Należy zauważyć, iż jedynie gmina Dębno wskazała w studium na bezwzględną konieczność zachowania wolnej przestrzeni powietrznej ostoji, umieszczając tam stosowne zapisy.

W dokumentacji PZO zwrócono uwagę na to, iż tereny otwarte zajmują w obszarze zaledwie 30% powierzchni ostoji. Są to tereny wplecione pomiędzy obszary leśne, zadrzewienia śródpolne, oczka śródpolne i jeziora. Są to tereny żerowiskowe przedmiotów ochrony, jako te najbliższe położone do ich siedlisk lęgowych.

			Przynajmniej w tych miejscach ptaki powinny mieć zapewniony spokój, bez wprowadzania dodatkowych barier utrudniających żerowanie oraz przyczyniających się do zwiększenia śmiertelności. Natomiast przedmoty ochrony niewątpliwie wykorzystują pod żerowiska również tereny otwarte położone poza granicami ostoi.
6.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o. o. <i>Pismo OWM- LI.283.1.2015 z dnia 05.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą tradycyjną w dniu 10.02.2015 r.</i>	Dotyczy działania związanego z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania w zakresie ochrony ptaków i ich siedlisk w gospodarce wodnej: Podejmowanie inicjatyw przewidzianych prawem mających na celu zwiększenie zasięgu optymalnych siedlisk gatunku poprzez dbałość o: - utrzymywanie naturalnego charakteru cieków i procesów kształtujących ich koryto i brzegi (...) - usuwanie namułu z dna rzek poza okresem lęgowym zimorodka (trwającym od kwietnia do sierpnia), tylko w miejscach bezwzględnie koniecznych dla likwidacji realnego zagrożenia powodziowego. <i>Sugeruje się dodanie do ostatniego zdania zapisu: „oraz w zakresie umożliwiającym prawidłową eksploatację istniejącej zabudowy hydrotechnicznej i hydroenergetycznej”.</i>	Uwaga bezzasadna. W zarządzeniu nie wskazywano ograniczeń z zakresu utrzymywania we właściwym stanie technicznym, umożliwiającym prawidłową eksploatację obecnej i aktualnie funkcjonującej zabudowy hydrotechnicznej i hydroenergetycznej.

7.	Pan Paweł Lisowski – przedstawiciel Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa OR w Szczecinie <i>Poczta elektroniczna z dnia 20.02.2015 r.</i>	Uwaga dotyczy działania B5 (tj. treści działań fakultatywnych): <i>(...) Dla przedmiotu ochrony „A043 Gęgawa, A081 błotniak, A127 Żuraw, A215 Puchacz, A030 Bocian czarny, A074 Kania ruda” – Lp. B5, opisane zostały działania fakultatywne, w których wskazano: ilość pokosów i dopuszczalny % pozostawienia powierzchni nieskoszzonej i między innymi dopuszczalną obsadę zwierząt w sezonie pastwiskowym – działania te są zbieżne z działaniami programu rolnośrodowiskowego PROW 2007-2013 lecz odbiegają, w części, od działań wskazanych w projekcie „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.” (...)</i> <i>Wnioskujemy o zmianę wskazanych wyżej wymogów fakultatywnych w taki sposób, aby dodatkowo, nie były one sprzeczne z zapisami przywołanego projektu rozporządzenia w ramach działania „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne” dla pakietu 4. (...)</i> <i>Wobec powyższego zasadnym byłoby aby plany zadań ochronnych, również w części działań fakultatywnych, nie były sprzeczne z wymogami wynikającymi z PROW 2007-2013 oraz PROW 2014-2020.</i>	Uwaga uwzględniona. Dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Witnicko-Dębniańska PLB320015 najistotniejszym jest utrzymanie trwałych użytków zielonych i tym samym nie przeznaczanie ich pod zabudowę, zalesianie etc. Tereny otwarte w ostoi (poza trwałymi użytkami zielonymi są to również grunty rolne, ale też miejscowości, tereny kopalniane) stanowią zaledwie ok. 30 % jej powierzchni, dlatego też tak istotne jest utrzymanie każdej powierzchni łąk i pastwisk. Ponieważ dla gęgawy, błotniaka stawowego, żurawia, puchacza, bociana czarnego oraz kani rudej nie przewidziano w PROW 2007-2013, ani w PROW 2014-2020 odrębnych pakietów czy wariantów ukierunkowanych na ochronę ich siedlisk, należało zatem umieścić takie zapisy w działaniach fakultatywnych, które będą zbieżne z wymogami wariantu 3.1. Ekstensywna gospodarka na łąkach i pastwiskach w PROW 2007-2013 i/lub z wymogami pakietu 4 (5) Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarze Natura 2000 (ekstensywne użytkowanie na OSO) w PROW 2014-2020. Należy jednakże zauważyć, iż niektóre wymogi w wyżej przywołanym wariantcie PROW 2007-2013 oraz pakiecie PROW 2014-2020 są rozbieżne i tym samym zdaniem
----	--	---	---

RDOŚ w Szczecinie nie jest możliwe ujednolicenie zapisu działań fakultatywnych w planie zadań ochronnych tak, by nie były sprzeczne z wymogami wynikającymi z PROW 2007-2013 oraz PROW 2014-2020, o co wnioskuje ARiMR.

Różnice w przywołanym wyżej wariancie z PROW 2007-2013 oraz pakiecie 2014-2020 dotyczą:

- terminu rozpoczęcia koszenia
- wielkości powierzchni w %, którą należy pozostawiać nieskoszoną
- obsady zwierząt w użytkowaniu kośno-pastwiskowym i pastwiskowym
- obowiązkowości wykaszania niedojadów i terminów tych zabiegów

Ponieważ nie jest możliwe wskazanie konkretnych wymogów, będących zgodnych z obydwoma ww. PROW, dodatkowo po konsultacjach GDOŚ oraz ARiMR, przeformułowano zapis na:

„Użytkowanie zgodnie z wymogami odpowiedniego pakietu rolnośrodowiskowego (lub jego odpowiednika w nowym programie wsparcia finansowego) ukierunkowanego na ochronę trwałych użytków zielonych, a w przypadku jednoczesnego występowania siedlisk przyrodniczych lub innych gatunków ptaków –

			ukierunkowanego na ochronę odpowiedniego siedliska.”
8.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu <i>Pismo Znak: ZZP-425-4/15MS z dnia 19.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą tradycyjną w dniu 23.02.2015 r</i>	W przesłanym piśmie nie zgłoszono uwag do projektu zarządzenia.	Nie dotyczy.
9.	Pani Anna Kalecińska – przedstawiciel ENERTRAG <i>Poczta elektroniczna z dnia 25.02.2015 r. oraz z dnia 26.02.2015 r. (uzupełnienie uwag)</i>	Uwaga dotyczy wskazań Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcіńsko-Zdrój, umieszczonych w zał. 6: <i>Nie powinno się z góry zakładać negatywnego oddziaływania farm wiatrowych. Dopiero poprzedzona monitoringiem przyrodniczym ocena oddziaływania na środowisko powinna wskazać możliwości, lub brak możliwości budowy farm wiatrowych. Tylko na podstawie rzetelnego monitoringu ornitologicznego (minimum rocznego) można stwierdzić, iż budowa farm wiatrowych mogłaby spowodować zagrożenia dla latającej fauny naziemnej; nie można nakazywać wprowadzenia takich zapisów do dokumentów planistycznych bez rzetelnego monitoringu i tym samym ograniczać</i>	Uwaga uwzględniona. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcіńsko-Zdrój (na str.106 tekstu jednolitego studium z 2013 r.) umieszczono następującą informację: <i>(...) W wyniku przeprowadzonych analiz uwarunkowań środowiskowych, w tym rocznego monitoringu przedrealizacyjnego, na mapie studium wskazano obszary szczególnie cenne pod względem przyrodniczym, które bezwzględnie należy wykluczyć z lokalizacji elektrowni.(...)</i> Na rysunku studium wskazano fragment ostoi, jednoznacznie wykluczający lokalizację elektrowni wiatrowych w tym miejscu. Fragment ten obejmuje następujące obręby:

		<i>możliwości inwestycyjne gminy na przedmiotowym terenie. Proponuje się usunięcie powyższego zapisu lub zastąpienie go zapisem wskazującym, iż lokalizowanie farm wiatrowych w obrębach ewidencyjnych Drzesz, Czarnołęka, Rosnówek, Smuga, Klasztorne, Górczyn, Gogolice, Piaseczno, Chełm Górny, Babin, Chełm Dolny powinna zostać poprzedzona procedurą oceny oddziaływania na środowisko oraz przynajmniej rocznym monitoringiem ornitologicznym.</i> <u>Uzupełnienie uwag:</u> <i><u>(...) bezwzględny zakaz lokalizacji farm wiatrowych powinien ograniczać się wyłącznie do tej części ww. obreków, które są położone w granicach obszaru Natura 2000 (PLB320015). Procedura oceny oddziaływania na środowisko powinna udowodnić, że lokalizacja farm wiatrowych nie wpłynie negatywnie na utrzymywanie dotychczasowych tras przelotu pomiędzy żerowiskami i lęgowiskami i zasięgi siedlisk legowych, żerowiskowych oraz odpoczynkowych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 (PLB320015).</u></i> <i>Wskazujemy, iż niekonsekwentnym jest, by w przypadku ferm zwierząt futerkowych wprowadzać ograniczenie inwestowania tylko w stosunku do gruntów znajdujących się w granicach obszaru Natura 2000, a w przypadku farm wiatrowych</i>
--	--	--

- *Drzesz*, tj. zdecydowanie większą część obrębu, która znajduje się w ostoi (obejmuje działki położone na wschód od linii kolejowej, wyznaczającej granicę obszaru Natura 2000);
- *Czarńolęka*, tj. południową część obrębu znajdującą się w ostoi (obejmuje działki położone na południe od linii kolejowej, wyznaczającej granicę obszaru Natura 2000);

ale również:

- *Smuga*, tj. północną część obrębu (należy zaznaczyć, iż cały obręb znajduje się w obszarze Natura 2000)
- *Klasztorne*, tj. zachodnią część obrębu z jeziorem Klasztornym oraz z przyległymi do niego łakami i polami w pasie ok. 300 m (w obszarze znajduje się jeszcze ok. 180 ha powierzchni tego obrębu, nie wskazanej do wykluczenia z lokalizowania elektrowni wiatrowych);
- *Rosnówek*, tj. wschodnią część obrębu (część działek znajdujących się na wschód od linii kolejowej, wyznaczającej granicę obszaru Natura 2000; przy czym należy zaznaczyć, iż w obszarze znajduje się jeszcze ok. 80 ha powierzchni tego obrębu, nie wskazanej do wykluczenia z lokalizowania elektrowni wiatrowych).

Informacja podana w studium z 2013 r. stanowi informację przeniesioną ze studium z 2011 r. (str. 75 studium z 2011 r.). Ówczesna uchwała obejmowała obszary planowanej lokalizacji zespołów elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą

		wyłączać z możliwości budowy całe obręby ewidencyjne, niezależnie od tego, czy są one obrębami rozległymi, czy o małej powierzchni, oraz na jakiej powierzchni pokrywają się z obszarem Natura 2000. Zaznaczamy również, że w stosunku do zagrożenia, jakimi są farmy zwierząt futerkowych <u>zaledwie wnioskuje się o wprowadzenie zapisów w studium, natomiast w stosunku do farm wiatrowych ustala się taką konieczność.</u> Mimo, iż autorzy planu wskazują, że drapieżnictwo od strony inwazyjnych gatunków obcych (futerkowych) jest jednym z najsilniej oddziałującym na przedmiot ochrony zagrożeniem stosuje względem niego łagodniejsze działania ochronne, jak w stosunku do farm wiatrowych. Takie niekonsekwentne działanie rodzi uzasadnioną wątpliwość, co do rzetelnego przeanalizowania zagrożeń i nieobiektywnego ustaleniu działań ochronnych. Powyższe uwagi dotyczą analogicznie wskazania do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Chojna.
--	--	--

towarzyszącą oraz tereny proponowane do lokalizacji funkcji turystycznych. Dla obszaru objętego zmianą wykonano opracowanie ekofizjograficzne tylko dla części obszaru gminy Trzcińsko-Zdrój i zarazem tylko części obszaru Natura 2000 znajdującej się w gminie, tj. wokół miejscowości Góralice, Strzeszów, Drzesz, Antoniewice, Klasztorna Rów i Rosnowo (tj. terenu zainteresowania inwestora).

Pod kątem lokalizacji farmy wiatrowej nie analizowano zatem całej Ostoi Witnicko-Debniańskiej w obrębie gminy: podczas analiz, na podstawie których sprecyzowano wnioski (wykluczenie EW na fragmencie ostoi) nie była brana pod uwagę pozostała część gminy położona w obszarze, czyli inne obręby oraz pozostałe części obrębów, dla których nie wskazano w studium wykluczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych, tj. obręby:

- *Rosnówek* – ok. 80 ha nie ujętego do wykluczenia w studium
- *Klasztorne* – ok. 180 ha nie ujętego do wykluczenia w studium
- *Smuga* – cały obręb znajduje się w obszarze Natura 2000
- *Górczyn* – cały obręb znajduje się w obszarze Natura 2000
- *Gogolice* – cały obręb znajduje się w obszarze Natura 2000
- *Piaseczno* – cały obręb znajduje się w obszarze

Natura 2000

- *Babin* – cały obręb znajduje się w obszarze Natura 2000
- *Chełm Dolny* – niemalże cały obręb znajduje się w obszarze Natura 2000, bez części działki nr 12/2 oraz części działki nr 33/2 (droga), o łącznej powierzchni ok. 0,8 ha
- *Chełm Górny* – część obrębu znajduje się w obszarze Natura 2000 (jego część południowo-zachodnia znajduje się już poza obszarem)

Zarówno obszar z wykluczeniem wskazanym w studium, jak i ten, który pominięto, stanowią jednolitą całość i przedstawiają taką samą wartość przyrodniczą, a nawet obszar bez wykluczenia – jest wartościowszy, gdyż położony bliżej centralnej części ostoi, bliżej stanowisk lęgowych przedmiotów ochrony.

Natomiast studium Chojny nie przewiduje aktualnie przeznaczenia gruntów w ostoi pod farmy witarowe, ale również ich nie wyklucza. Razem z terenami gminy Trzcieżsko-Zdrój stanowi jednolitą całość, dlatego też należałoby również tutaj utrzymać wolną przestrzeń powietrzną.

Intencją sporządzającego projekt zarządzenia było wskazanie do wyłączenia z planowania tego typu inwestycji (podobnie jak przy fermach zwierząt futerkowych) terenu znajdującego się w granicach obszaru Natura 2000 ze względu na bardzo wysokie ryzyko znaczącego negatywnego oddziaływania na

przedmioty ochrony i ich siedliska.

Ponieważ ten sposób zapisu wskazania wywołał wątpliwości wśród zgłaszających uwagi w ramach konsultacji społecznych, przededagowano jego brzmienie. Podobny sposób zapisu, umieszczono analogicznie również w podobnych wskazaniach do pozostałych gmin.

Najnowsze wytyczne GDOŚ mówią, iż zarządzenie RDOŚ może odnosić się wyłącznie do granic obszaru, dlatego też w przedmiotowym zarządzeniu ograniczono się tylko do terenu Ostoi Witnicko-Debniańskiej.

Ponadto zgodnie z tymi samymi wytycznymi, w zał. 5 niedopuszczalne jest zakazywanie jakiś działań, natomiast *ograniczenia dotyczące sposobu użytkowania gruntów, ich przeznaczenia itp., mogą (i powinny) znaleźć wyraz w zał. 6 jako propozycja zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego etc. Informacja o zmianie powinna mieć raczej charakter wskazania, a nie gotowego zapisu (...)*

Poza tym nie można tutaj pominąć faktu, iż ptaki są gatunkami mobilnymi i nie znają granic wytyczonych przez człowieka. Dlatego jak ważny jest dla nich teren (przestrzeń) również poza ostoją, uwidocznione zostało

			w dokumentacji pzo na podstawie której powstał projekt zarządzenia. Ponadto z dużą stanowczością należy stwierdzić, iż materiał na podstawie którego sporządzono projekt zarządzenia został opracowany z należytą starannością i rzetelnością. Zostały przeanalizowane wszelkie możliwe dokumentacje przyrodnicze, plany i studia, wytyczne, publikacje etc. Kierowano się przede wszystkim potrzebą ochrony przedmiotów ochrony i ich siedlisk.
10.	Urząd Miasta Trzcіńsko-Zdrój <i>Pismo Znak: BGKNWKiOŚ7021.27.2 015.AB z dnia 24.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą tradycyjną w dniu 27.02.2015 r. (data stępla pocztowego: 25.02.2015) oraz pocztą elektroniczną z dnia 25.02.2015 r.</i>	Dotyczy wskazań Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcіńsko-Zdrój w zał. 6: <i>Burmistrz Gminy Trzcіńsko-Zdrój uważa, że nie powinno się z góry zakładać negatywnego oddziaływania farm wiatrowych. Dopiero poprzedzona monitoringiem przyrodniczym ocena oddziaływania na środowisko powinna wskazać możliwości, lub brak możliwości budowy farm wiatrowych. Tylko na podstawie rzetelnego monitoringu ornitologicznego (minimum rocznego) można stwierdzić, iż budowa farm wiatrowych mogłaby spowodować zagrożenia dla latającej fauny naziemnej; nie można nakazywać wprowadzenia takich zapisów do dokumentów planistycznych bez rzetelnego monitoringu i tym samym ograniczać możliwości inwestycyjne gminy na przedmiotowym</i>	Ustosunkowanie się do uwagi – patrz wiersz. 9.

		<i>terenie. Wnosze o usunieciu powyższego zapisu lub zastąpienie go zapisem wskazującym, iż lokalizowanie farm wiatrowych w obrębach ewidencyjnych Drzesz, Czarnołęka, Rosnówek, Smuga, Klasztorne, Górczyn, Gogolice, Piaseczno, Chełm Górny, Babin, Chełm Dolny powinno zostać poprzedzone procedurą oceny oddziaływania na środowisko oraz przynajmniej rocznym monitoringiem ornitologicznym.</i>	
11.	Urząd Miasta Trzcianko-Zdrój <i>Pismo Znak: BGKNWKiOŚ.7021.27.1.2015.AB z dnia 27.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą tradycyjną: 02.03.2015 r. (data stępla pocztowego: 27.02.2015) oraz poczta elektroniczna z dnia 27.02.2015 r.</i>	Uzupełnienie uwag otrzymanych w dniu 25 lutego 2015 r.:	Uwaga wpłynęła po terminie, jednakże jest tożsama z uzupełnieniem uwag Pani Anny Kalecińskiej – przedstawiciela ENERTRAG, które wniosła w dniu 26 lutego br.
12.	Urząd Miasta Chojna <i>Pismo BPI.605.8.2014 z</i>	Dotyczy wskazań Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	Ustosunkowanie się do uwagi – patrz wiersz. 9.

	dnia 24.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 25.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w dniu 27.02.2015 r. (data stępla pocztowego: 25.02.2015 r.)	Chojna w zał. 6: <i>Przedmiotowy zapis stanowi ograniczenie możliwości inwestycyjnych gminy Chojna w zakresie energetyki odnawialnej. Niedopuszczalnym jest ograniczenie możliwości inwestycyjnych gminy i ingerowanie w jej dokumenty planistyczne poprzez wymuszanie zmiany zapisów w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.</i> <i>Uważamy za nieprofesjonalne i niemerytoryczne zakładanie z góry negatywnego oddziaływania farm wiatrowych bez uzasadniających to twierdzenie monitoringów przyrodniczych. Naszym zdaniem dopiero ocena oddziaływania na środowisko przeprowadzona po przynajmniej rocznym monitoringu przyrodniczym powinna dopuścić, lub nie, do budowy farm wiatrowych. Na podstawie minimum rocznego rzetelnego monitoringu ornitologicznego można będzie stwierdzić, czy budowa farm wiatrowych będzie wiązała się z negatywnym oddziaływaniem na ornitofaunę. Nie można nakazywać wprowadzenia takich zapisów do dokumentów planistycznych bez rzetelnego monitoringu i tym samym ograniczać możliwości inwestycyjne gminy na przedmiotowym terenie.</i> <i>Powyższe zapisy wykraczają ponad przepisy ustawy o</i>	
--	---	---	--

		<i>ochronie przyrody, a także ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zgodnie z powyższymi ustawami lokalizacja przedsięwzięć odbywa się na podstawie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.</i> <i>Proponujemy usunięcie cytowanego w projekcie PZO zapisu. Dopuszczalny zapis o treści: Lokalizowanie farm wiatrowych w obrębach ewidencyjnych Jelenin, Brwice, Narost Białęgi powinno zostać poprzedzone oceną oddziaływania na środowisko oraz minimum rocznym monitoringiem ornitologicznym.</i>	
13.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska <i>Poczta elektroniczna z dnia 17.02.2015 r.</i>	Dotyczy tytułu zał. 1 zarządzenia: <i>Granice obszaru Natura 2000 opisano współrzędnymi punktów jej załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992 zamiast “Granice obszaru Natura 2000 opisano w postaci współrzędnych geograficznych punktów jej załamania w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992.”</i>	Uwaga uwzględniona Poprawiono brzmienie tytułu zał. 1.
14.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska <i>Poczta elektroniczna z</i>	Dotyczy podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań obligatoryjnych prowadzonych w ramach koszeń i/lub wypasu trwałych użytków dzielonych (działanie B5): Właściciel lub posiadacz gruntu, a w odniesieniu do gruntów Skarbu Państwa – zarządca	Uwaga uwzględniona. Usunięto zaznaczony fragment.

212

	dnia 17.02.2015 r.	nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. <i>Zaznaczony fragment powinien być usunięty gdyż takie porozumienie dotyczyć może działań fakultatywnych.</i>	
15.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska <i>Poczta elektroniczna z dnia 17.02.2015 r.</i>	Do opisu działań C1, C4, C5, C7, C8, adresowanymi kolejno do bociana czarnego, kani czarnej, kani rudej, bielika, rybołowa, puchacza i zimorodka, do zdania: "Ocena stanu ochrony zgodnie z założeniami metodycznymi obowiązującymi w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska" należy dopisać oraz zgodnie z <i>Materiałami do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Zawadzka D., Ciach M., Figarski T., Kajtoch Ł., Rejt Ł. 2013. GDOŚ, Warszawa.</i>	Uwaga uwzględniona.
16.	Klub Przyrodników <i>Pismo L.dz. 172/2015 z dnia 14.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 16.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w</i>	Uwaga do zagrożenia L10 <i>Inne naturalne katastrofy</i>, adresowanego do bociana czarnego, bielika i rybołowa: <i>Zjawiska naturalne (np. zdarzające się niekiedy upadki gniazd ptasich) w zasadzie nie powinny być wskazywane jako zagrożenia. Ich ujmowanie wśród zagrożeń celowe jest tylko gdy:</i> - <i>populacja przedmiotu ochrony jest aktualnie, wskutek działania innych czynników ograniczających, tak mała, że każde takie, nawet przypadkowe zdarzenie jest istotną stratą</i>	Zgodnie z opracowaniem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „Podręcznik Platforma Komunikacyjno-Informacyjna”, katalog zagrożeń (obowiązkowa standaryzowana lista zagrożeń z kodami w planach zadań ochronnych) wymienia również zagrożenia naturalne, niezależne od człowieka. Należą one do następujących grup: – K Biotyczne i abiotyczne procesy naturalne (z wyłączeniem katastrof naturalnych)

	<i>dnia 18.02.2015 r.</i>	<i>stwarzająca ryzyko przetrwania populacji; wówczas jednak celem ochrony musi być znaczne zwiększenie populacji,</i> <i>- prawdopodobieństwo takich zdarzeń jest sztucznie podwyższone przez jakiś czynnik antropogeniczny; wówczas jednak to ten czynnik powinien być przede wszystkim wskazany jako zagrożenie.</i>	– L Zjawiska geologiczne, katastrofy naturalne – M Zmiana klimatu Wszystkie zagrożenia - zarówno zagrożenia antropogeniczne (związane z rolnictwem, leśnictwem, przemysłem wydobywczym i produkcją energii, transportem, urbanizacją i inną ingerencją człowieka) jak i zagrożenia naturalne <u>muszą być brane pod uwagę</u> podczas opracowywania pzo, co zostało ujęte w przedmiotowym zarządzeniu.
17.	Klub Przyrodników <i>Pismo L.dz. 172/2015 z dnia 14.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 16.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w dniu 18.02.2015 r.</i>	Uwaga do zagrożenia <i>J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie</i> oraz jego opisu, adresowanego m.in. do bociana czarnego: <i>Stan żerowisk bociana czarnego może być pogarszany nie tylko przez długotrwałe, kompleksowe i nasilone melioracje, ale także przez prace utrzymaniowe istniejących urządzeń melioracyjnych, prowadzące do długotrwałego utrzymywania się przesuszenia siedlisk bagiennych. Podobnie, bagienne siedliska żurawia mogą być osuszane nie tylko w wyniku melioracji, ale także w wyniku prac utrzymaniowych – np. odtwarzania, odmulania i udroźniania istniejących rowów. To samo dotyczy też innych gatunków zależnych od terenów bagiennych</i>	Uwaga uwzględniona. Przeredagowano i uzupełniono opisy zagrożenia <i>J02.01 Zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie</i> przy poszczególnych gatunkach.
18.	Klub Przyrodników <i>Pismo L.dz. 172/2015 z dnia 14.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą</i>	Uwaga do zagrożenia <i>U Nieznane zagrożenie lub nacisk</i> oraz jego opisu oraz <i>B02 Wycinka lasu</i>, adresowanego do puchacza: <i>Dla puchacza nie jest i nie będzie możliwa pełna znajomość stanowisk legowych, wyszukanie gniazda tego gatunku jest bowiem trudne (i stwarzające</i>	Uwaga uwzględniona częściowo. Zagrożenie <i>wycinka lasu</i> była przedmiotem dyskusji na spotkaniach ZLW. Przy braku pełnego rozeznania co do lokalizacji stanowisk lęgowych (regularnego przebywania) zagrożenie to nie mogło zostać

2015

	<i>elektroniczną w dniu 16.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w dniu 18.02.2015 r.</i>	<i>ryzyko dla lęgu), a co najwyżej można stwierdzić obszary regularnego przebywania w okresie lęgowym. O ile dla tego gatunku nie będzie się wstrzymywać w okresie lęgowym prac w rejonach regularnego stwierdzania (także bez znalezienia gniazda i formalnego wyznaczenia strefy), to zagrożenie wycinka lasu należy traktować jako istniejące, a nie tylko potencjalne.</i>	zakwalifikowane jako zagrożenie istniejące. Pod wpływem uwagi przerwano opis zagrożenia U <i>Nieznane zagrożenie lub nacisk.</i>
19.	Klub Przyrodników <i>Pismo L.dz. 172/2015 z dnia 14.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 16.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w dniu 18.02.2015 r.</i>	<i>Dla gatunków gniazdujących na starych drzewach, cel "utrzymanie dostępności drzewostanów lęgowych" należałoby skonkretyzować poprzez wskazanie, jaka minimalna powierzchnia drzewostanów >100-letnich powinna być utrzymana w skali obszaru. Tak skonkretyzowany cel może później służyć do oceny oddziaływania planów urządzenia lasu na środowisko.</i>	Uwaga nie uwzględniona. Niemożliwe jest zaplanowanie bardziej szczegółowych zapisów określających wielkość minimalnej powierzchni starodrzewi, przed przeprowadzeniem analizy wyników monitoringów, które dopiero zostały zaplanowane.
20.	Klub Przyrodników <i>Pismo L.dz. 172/2015 z dnia 14.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 16.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w dniu 18.02.2015 r.</i>	<i>Dla gatunków zależnych od siedlisk bagiennych, należy wyraźniej wskazać, że utrzymanie jakości siedlisk żerowiskowych i legowiskowych ma nastąpić w szczególności poprzez utrzymanie bagiennego charakteru terenów obecnie zabagnionych.</i>	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono cele ochrony dla gatunków zależnych od siedlisk bagiennych.

21.	Klub Przyrodników <i>Pismo L.dz. 172/2015 z dnia 14.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 16.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w dniu 18.02.2015 r.</i>	<i>Jak należy rozumieć “zintensyfikowanie” redukcji liczebności inwazyjnych gatunków drapieżników? Aby działanie było możliwe do monitorowania i weryfikowania, należy określić, jaka ma być osiągnięta intensywność redukcji, lub do jakich zagęszczeń należy zredukować populacje.</i>	Uwaga nie uwzględniona. Nie jest możliwe ustalenie intensywności redukcji inwazyjnych gatunków drapieżników w obszarze. Jedynymi danymi o prowadzonych działaniach reukujących te zwierzęta do dane pochodzące z PZŁ z sezonów łowieckich 2008-2011, które mówią o pozyskaniu norki amerykańskiej w okręgu szczecińskim i gorzowskim wahającym się pomiędzy 8 a 10 % populacji żyjącej w środowisku naturalnym. Działanie to należy zintensyfikować poprzez dążenie do pozyskania jak największej ilości osobników. Działanie to musi być ciągłe, a celem jest ich całkowita eliminacja. Niestety nie można wykluczyć napływu nowych osobników ze względu na obecność fermy norki amerykańskiej znajdującej się w obszarze, jak również w tego obecność typu hodowli w sąsiedztwie obszaru.
22.	Klub Przyrodników <i>Pismo L.dz. 172/2015 z dnia 14.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 16.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w dniu 18.02.2015 r.</i>	Uwaga do działania B2: <i>Celem ochrony starych drzew jako siedlisk ptaków konieczne jest <u>pozostawianie 5% biogrup</u> także w rębni częściowej (szczególnie ważne dla bociana czarnego, który często gniazduje na bukach) oraz rębni gniazdowo-zupełnej. Niezrozumiały jest zapis o “pozostawianiu w rębniach złożonych w <u>miarę możliwości</u> grup kęp lub pojedynczych drzew” – taka możliwość istnieje zawsze!</i>	Uwaga nie uwzględniona. W wersji projektu zarządzenia prezentowanego na II spotkaniu ZLW treść działania brzmiała następująco: <i>Pozostawianie, podczas rębni zupełnych i złożonych nie mniej niż 5 % powierzchni drzewostanu w postaci kęp i/lub grup drzew (tzw. biogrup) wraz z zachowaniem warstw podszytu i runa. Preferowanie łączenia biogrup w większe powierzchnie w sąsiadujących wydzieleniach. Utrzymanie w całym obszarze, w granicach</i>

			<i>poszczególnych nadleśnictw nie zmniejszającego się udziału powierzchniowego lasów w wieku ponad 100 lat lub jego zwiększenie.</i> Zapis zaproponowany na II spotkaniu ZLW nie został zaakceptowany przez LP i w toku roboczych ustaleń zmodyfikowano brzmienie tego działania.
23.	Klub Przyrodników <i>Pismo L.dz. 172/2015 z dnia 14.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 16.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w dniu 18.02.2015 r.</i>	Uwaga do działania B4: <i>Strefy ekotonowe pozostawiane <u>przy ciekach</u> (nie tylko rzekach!) i jeziorach nie powinny być użytkowane <u>cięciami zupełnymi</u> (niewłaściwy jest tu termin "rębniami zupełnymi"! chodzi tu przecież także o cięcie zupełne w rębni gniazdowo-zupełnej wykonywane zwykle jednocześnie na ok. 70% pow. manipulacyjnej!), ale także nie powinny być użytkowane cięciami <u>częściowymi i gniazdowymi</u>; <u>można dopuścić w nich użytkowanie przedrębowe</u>. Powinny mieć szerokość <u>min. 2, a nie 1-2 wysokości drzewostanu</u>.</i>	Uwaga nie uwzględniona.. W wersji projektu zarządzenia prezentowanego na II spotkaniu ZLW treść działania brzmiała następująco: „Wyłączenie z cięć rębnych drzewostanów nad brzegami jezior i rzek w pasie o szerokości odpowiadającej minimum jednej wysokości drzewostanu (preferencja 2 wysokości drzewostanów). Szerokość powinna być dostosowana do warunków terenowych.” Zapis zaproponowany na II spotkaniu ZLW nie został zaakceptowany przez LP i w toku roboczych ustaleń zmodyfikowano brzmienie tego działania.
24.	Klub Przyrodników <i>Pismo L.dz. 172/2015 z dnia 14.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 16.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w</i>	Uwaga do działania D4: <i>Dla puchacza strefy ochronne należy tworzyć w przypadku zlokalizowania rewirów lęgowych, także bez znalezienia samego gniazda. Uporczywe poszukiwanie gniazda w rewirze lęgowym może być szkodliwe dla lęgu tego gatunku.</i>	Uwaga uwzględniona częściowo. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, ustalenie stref ochronnych wymaga znajomości lokalizacji gniazda. Rozporządzenie to mówi o strefie ochrony ścisłej, wyznaczonej w promieniu 200 m wokół miejsca rozrodu i regularnego przebywania ptaków oraz o strefie ochrony częściowej – obszar w promieniu 500

	<i>dniu 18.02.2015 r.</i>		metrów. Wyszukiwanie rewirów legowych będzie odbywać się zgodnie z <i>Monitoringiem ptaków lęgowych</i> (poradnik metodyczny), który wskazuje, iż ustalenie lokalizacji gniazda odbywa się poprzez prowadzenie nasłuchów w pobliżu potencjalnych miejsc przebywania ptaków. Natomiast ze względu na bezpieczeństwo ptaków (porzucanie legu przez samicę) nie poszukuje się gniazd w sezonie lęgowym. Znając już rejony występowania puchacza (wyniki nasłuchów) w okresie poza lęgowym, przeszukuje się teren w celu odnalezienia resztekofiar, wypluwek, czy piór. Tego rodzaju ślady są szczególnie częste w pobliżu miejsc lęgowych. Dlatego też, słusznym jest stwierdzenie, iż <i>uporczywe poszukiwanie gniazda w rewirze lęgowym może być szkodliwe dla legu tego gatunku</i>. Należy jednak zauważyć, iż pzo nie nakazuje wyszukiwania gniazd puchacza w sezonie legowym, a wręcz przeciwnie – powołuje się na Państwowy Monitoring Środowiska (w działaniu C7).
25.	Klub Przyrodników <i>Pismo L.dz. 172/2015 z dnia 14.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą</i>	Uwaga do działania D10: <i>Aby stwierdzić ewentualny negatywny wpływ spływów kajakowych na gagoły, konieczne są obserwacje zachowań ptaków i ich interakcji z kajakarzami (czy obecność kajakarzy wywołuje próby odwodzenia przez samicę i pozostawienie piskląt). Nie da się tego ocenić na podstawie oceny natężenia</i>	Uwaga uwzględniona. Pod wpływem uwagi usunięto działanie.

	<i>elektroniczną w dniu 16.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w dniu 18.02.2015 r.</i>	<i>spływów kajakowych, tym bardziej na podstawie danych uzyskanych z ośrodków wypożyczalni kajaków. Działania minimalizujące, jakie należy podjąć w przypadku stwierdzenia negatywnego wpływu, powinny być wskazane jako działanie ochronne.</i>	
26.	Klub Przyrodników <i>Pismo L.dz. 172/2015 z dnia 14.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 16.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w dniu 18.02.2015 r.</i>	<i>Niezrozumiałe jest wskazanie do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "dodać zapis o przebiegu planowanej trasy gazociągu przez strefy ochrony całorocznej i ochrony okresowej bielika, zlokalizowanych w okolicach jeziora Ostrowieckiego i jeziora Kukadło". W jaki sposób umieszczenie takiej informacji miałoby się przyczynić do poprawy stanu ochrony bielika? Wskazaniem powinna być zmiana proponowanej w planie trasy gazociągu na taką, która nie przechodzi przez strefę. Uważamy za słuszne pozostałe wskazania do studiów i planów, podkreślając że w tym PZO opracowano je wnikliwie.</i>	W §15 mpzp nakazano m.in. stosowanie rozwiązań służących zachowaniu przedmiotów ochrony przyjętych dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Witnicko-Dębniańska” oraz nakazano się zgodnie z przepisami odrębnymi prowadzenie prac w sposób pozwalający maksymalnie ograniczyć negatywny wpływ na stanowiska gatunków chronionych. Jest to zalecenie zbyt ogólne. Wprowadzenie tej informacji w mpzp, będzie istotne podczas uzyskiwania przez inwestora decyzji środowiskowej (alternatywny przebieg trasy gazociągu i inne działania minimalizujące). Ponadto należy wskazać, iż jedną ze stref utworzono po uchwaleniu w dn. 29.05.2014 r. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (decyzja RDOŚ Szczecin z dnia 6 czerwca 2014 r.), czego nie można było uwzględnić podczas opiniowania prognozy przez RDOŚ Szczecin.
27.	Klub Przyrodników <i>Pismo L.dz. 200/2015 z dnia 14.02.2015 r.,</i>	<i>W odniesieniu do gatunków związanych z podmokłymi przyleśnymi użytkami zielonymi: żurawia Grus grus oraz bociana czarnego Ciconia nigra, proponujemy dodać zagrożenie, jakim jest zalesianie trwałych użytków zielonych, w tym łąk i</i>	Uwaga uwzględniona. Dodano zagrożenie B01 Zalesianie terenów otwartych do żurawia i bociana czarnego.

	wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 23.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w dniu 25.02.2015 r.	podmokłości. Członkowie Klubu zgłaszali to zagrożenie jako istotne dla wymienionego powyżej przedmiotu ochrony już podczas pracy ZLW. Istniejące zagrożenie zauważono w projekcie gęgawy Anser anser i błotniaka stawowego Circus aeruginosus: "B01 Zalesianie terenów otwartych". Fakt istniejącego zagrożenia jest bezsprzeczny, gdyż w ostatnich latach Lasy Państwowe zmeliorowały i zeleśiły znaczną część (ponad 25 ha) kompleksu podmokłych łąk w północnej części Ostoi. Jest to działka nr 251/9, obręb Piaseczno, gmina Trzcianko Zdrój (...). Zalesienie przyczyniło się do znacznego zmniejszenia powierzchni siedlisk lęgowych (żuraw) i żerowisk (bocian czarny, błotniak stawowy) przedmiotów ochrony ostoi.	
28.	Klub Przyrodników Pismo L.dz. 200/2015 z dnia 14.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 23.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w dniu 25.02.2015 r.	Ewidencja istniejące zagrożenie w postaci zalesienia użytków zielonych nie zostało wzięte pod uwagę w planowaniu działań ochronnych, czyli nie zaplanowano konkretnych działań mających przeciwdziałać temu zagrożeniu, co jest niezgodne z metodyką przygotowania PZO i powinno być uzupełnione. Zarówno w kontekście żurawia Grus grus, bociana czarnego Ciconia nigra, jak i gęgawy Anser anser i błotniaka stawowego Circus aeruginosus proponuje się następujące działania ochronne: w przypadku planowanych przedsięwzięć w postaci zalesień gruntów należy każdorazowo przeprowadzić pełną procedurę oceny oddziaływania na środowisko takich działań. Procedura powinna uwzględnić konieczność przeprowadzenia przez co najmniej jeden pełen rok ornitologicznego monitoringu przedrealizacyjnego,	Działania obligatoryjne (obowiązkowe) na trwałych użytkach zielonych, tj. użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe i/lub pastwiskowe jest tożsame z nieprzeznaczaniem tych gruntów pod inne cele takie jak zabudowa czy zalesienia. Wpis zalecający wyłączenie trwałych użytków zielonych, nieużytków oraz terenów podmokłych z ewentualnych zalesień umieszczono w studium gminy Lubiszyn, gdzie umieszczono takie zapisy (tuz w obrębach ewidencyjnych Baczyna, Lubiszyn, Brzeźno, Łąkomini i Buszów) Pzo nie może decydować o możliwości realizacji danej inwestycji, gdyż nie może zastępować innych przepisów, które określają procedurę oceny oddziaływania na

		na podstawie którego należy dokonać oceny wpływu planowanego zalesienia na funkcjonowanie przedmiotów ochrony. W dokumentach planistycznych (...) poszczególnych gmin należy wskazać wpis zalecający wyłączenie trwałych użytków zielonych, nieużytków oraz terenów podmokłych z ewentualnych zalesień.	środowisko.
29.	mieszkanka gminy Boleszkowice Pocztą elektroniczną z dnia 26.02.2015 r.	<u>Nowy wniosek:</u> Zakres prac - Przeciwdziałanie powstawaniu ferm zwierząt futerkowych (zwłaszcza norek amerykańskich); Miejsce realizacji – Obszar Natura 2000 i jego sąsiedztwo w promieniu 40 km; Termin wykonania - cały okres obowiązywania planu; Podmiot odpowiedzialny za wykonanie – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w porozumieniu z właściwym miejscowo Wójtem, Burmistrzem <u>Krótkie uzasadnienie:</u> Narastająca w Polsce północno-zachodniej presja inwestorów z branży hodowli zwierząt futerkowych skutkuje stałym dopływem osobników uciekających z niewoli, przyczyniając się do wzrostu liczebności tego inwazyjnego gatunku oraz jego presji na rodzimą faunę. Procent w uciekinierów z hodowli w tej części kraju wynosi ok. 50% lokalnych populacji norki amerykańskiej. Ma to szczególne znaczenie w obszarach o rozbudowanej sieci hydrograficznej, jakim jest teren Ostoi Witnicko-Dębniańskiej oraz innych obszarów chronionych położonych w jej sąsiedztwie, w tym Parku Narodowego "Ujście Warty". Norka amerykańska jest zwierzęciem pokonującym dystans do 20 kilometrów w ciągu doby, zatem działania wyłącznie na obszarze ostoi są	Uwaga jak najbardziej słuszna, jednakże zgodnie z najnowszymi wytycznymi GDOŚ, działania ochronne zaplanowane w zarządzeniu mogą odnosić się wyłącznie do granic obszaru Natura 2000. Jednakże nie można w tym miejscu pominąć faktu, iż ptaki są gatunkami mobilnymi i nie znają granic wytyczonych przez człowieka, dlatego jak ważny jest dla nich obszar również poza ostoją, uwidocznione zostało w dokumentacji pzo na podstawie której powstał projekt zarządzenia.

		<i>niewystarczające. Równocześnie, w pobliżu już funkcjonuje kilka dużych ferm nerek, a planowana jest budowa kolejnych. Należy pamiętać, że wpływ na cele ochrony ostoi dotyczy także inwestycji i działań realizowanych poza jej granicami.</i>	
30.	mieszkanka gminy Boleszkowice Pocztą elektroniczną z dnia 26.02.2015 r.	<i>Zmiana wniosku B1: Zakres prac - Ochrona przestrzeni powietrznej; Miejsce realizacji - Obszar Natura 2000 i jego sąsiedztwo w promieniu 10 km. Krótkie uzasadnienie: Budowa farm wiatrowych oraz fotowoltaicznych przyczynia się do zmniejszenia powierzchni dostępnych dla ptaków będących celami ochrony. Ponieważ gatunki te poruszają się w obszarze Natura 2000 oraz jego okolicy należy szczególnie uważnie analizować potencjalny wpływ inwestycji tego typu w procesie oceny oddziaływania na środowisko. Nie wszystkie władze samorządowe są tego świadome. Jak powyżej - należy pamiętać, że wpływ na cele ochrony ostoi dotyczy także inwestycji i działań realizowanych poza jej granicami.</i>	Uwaga jak najbardziej słuszna, jednakże zgodnie z najnowszymi wytycznymi GDOŚ, działania ochronne zaplanowane w zarządzeniu mogą odnosić się wyłącznie do granic obszaru Natura 2000. Jednakże nie można w tym miejscu pominąć faktu, iż ptaki są gatunkami mobilnymi i nie znają granic wytyczonych przez człowieka, dlatego jak ważny jest dla nich obszar również poza ostoją, uwidocznione zostało w dokumentacji pzo na podstawie której powstał projekt zarządzenia.
31.	Nadleśnictwo Różańsko Pismo Zn. spr.: ZG.7210.1.2015 z dnia 23.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 26.02.2015 r.	Uwaga dotycząca błędu pisarskiego w treści działania ochronnego B2: jest „rozwoju”, a powinno być „rozpadu”.	Uwaga uwzględniona. Poprawiono błąd pisarski.
32.	mieszkaniec Pojezierza	<i>Na pełne poparcie zasługuje propozycja bezwzględnego wyłączenia z działań inwestycyjnych, w szczególności sadowienia elektrowni wiatrowych,</i>	Uwaga uwzględniona.

	Myśliborskiego, prowadzący działalność rolniczą w gm. Trzcieńsko-Zdrój <i>Poczta elektroniczna z dnia 26.02.2015 r.</i>	<i>gruntów (działek ewidencyjnych) położonych na obszarze Natura 2000. Grunty te są bowiem szczególnie cenne przyrodniczo, zwłaszcza że występują na nich jednostki/okazy dla których stworzono przywołany wyżej obszar Natura 2000. Dowodły tego wieloletnie obserwacje i analizy zwiększone ostatecznie włączeniem tych terenów do systemu Natura 2000.</i> <i>Negację budzi natomiast propozycja rozszerzenia bezwzględego wyłączenia z działań inwestycyjnych, w szczególności sadowienia elektrowni wiatrowych, gruntów (działek ewidencyjnych) położonych poza obszarem Natura 2000.</i> <i>Grunty te nie są bowiem szczególnie cenne przyrodniczo, a gdyby były z pewnością włączone by zostały do systemu Natura 2000. Ponadto wydaje się, że 'ingerencja' dotycząca działek ewid. z terenów spoza obszaru Natura 2000 koliduje z projektowanym § 1. ust. 2. 'zarządzenia PZO', który mówi że plan zadań ochronnych obejmuje całość obszaru Natura 2000, tutaj Ostoji Witnicko- Dębnińskiej.</i> <i>Reasumując powyższe dwa punkty proponuję przyjęcie prostej zasady: na gruntach (działkach ewidencyjnych) położonych na obszarze Natura 2000 powinien obowiązywać bezwzględny zakaz działań inwestycyjnych, w szczególności sadowienia elektrowni wiatrowych, natomiast na gruntach innych, położonych poza obszarem Natura 2000 - można by realizować takie inwestycje.</i>
--	---	---

Komentarz do uwagi – patrz: wiersz 9.

33.	mieszkaniec Pojezierza Myśliborskiego, prowadzący działalność rolniczą w gm. Trzcińsko-Zdrój Pocztą elektroniczną z dnia 26.02.2015 r.	<i>Gdyby powyższy wniosek końcowy nie uzyskałby akceptacji RDOŚ proponuję kompromisowe rozwiązanie - stworzenie swego rodzaju otuliny obszaru Natura 2000, w postaci 'wstęgi' o szerokości 500 m, przylegającej do obszaru Natura 2000. W obrębie proponowanej 'otuliny' obowiązywałyby generalnie zasada dopuszczalności inwestowania, w szczególności budowy farm wiatrowych (jak w pkt 2). Jednak w sytuacji SYSTEMATYCZNEGO pojawiania się w tej 'otulinie' jednostek/okazów z obszaru Natura 2000, uruchamiany byłby swego rodzaju alert i byłaby rozpoczynana procedura np. rocznego monitoringu/oceny, mająca gruntownie zbadać, czy zjawisko to ma charakter incydentalny czy systematyczny i czy ewentualne zainwestowanie na tym terenie (w paśmie 'otuliny') np. poprzez wzniesienie elektrowni wiatrowych, byłoby zagrożeniem dla tych jednostek/okazów.</i>	Uwaga jak najbardziej słusza, jednakże zgodnie z najnowszymi wytycznymi GDOŚ, działania ochronne zaplanowane w zarządzeniu mogą odnosić się wyłącznie do granic obszaru Natura 2000. Jednakże nie można w tym miejscu pominąć faktu, iż ptaki są gatunkami mobilnymi i nie znają granic wytyczonych przez człowieka, dlatego jak ważny jest dla nich obszar również poza ostoją, uwidocznione zostało w dokumentacji pzo na podstawie której powstał projekt zarządzenia.
34.	mieszkaniec Pojezierza Myśliborskiego, prowadzący działalność rolniczą w gm. Trzcińsko-Zdrój Pocztą elektroniczną z dnia 26.02.2015 r.	<i>Na koniec warto jeszcze zauważyć, że przyjęte w projekcie PZO rozwiązanie polegające na arbitralnym wyłączeniu z możliwości zainwestowania, w szczególności budowy farm wiatrowych, całych obrębów geodezyjnych, których choć część znajduje się na obszarze Natura 2000, jawi się jako poważny błąd merytoryczny. Obręb geodezyjny jest bowiem sztucznym umownym tworem, zawierającym pewną powierzchnię gruntu, a jego obszar nie ma na ogół żadnego związku z występującymi na nim jednostkami/okazami zarówno przyrody żywej, jak i nieożywionej. Dopiero ewentualny gruntowny i ściśle zaplanowany monitoring/ocena mogą dać odpowiedź na pytanie</i>	Intencją sporządzającego projekt zarządzenia było wskazanie do wyłączenia z planowania tego typu inwestycji (podobnie jak przy fermach zwierząt futerkowych) terenu znajdującego się w granicach obszaru Natura 2000 ze względu na bardzo wysokie ryzyko znaczącego negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony i ich siedliska. Ponieważ ten sposób zapisu wskazania wywołał wątpliwości wśród zgłaszających uwagi w ramach konsultacji społecznych, przereklamowano jego brzmienie. Podobny sposób zapisu, umieszczono analogicznie również w podobnych wskazaniach do

		<i>czy na tym terenie (tutaj obręb geodezyjny) i to na całym lub tylko części występują jednostki/okazy które powinny podlegać szczególnej ochronie, poprzez zakaz inwestowania, np. poprzez budowę na tym terenie elektrowni wiatrowych.</i> <i>Kończąc, proszę o przyjęcie moich uwag i wprowadzenie pkt 1 i 2 do PZO jako rozwiązania najbardziej prostego i przejrzystego. Alternatywnie proszę o przyjęcie wariantu 'kompromisowego' z 500-metrową 'otuliną' na terenie której byłoby generalnie możliwe inwestowanie, ewentualnie warunkowane przeprowadzeniem stosownych i rzetelnych badań.</i>	pozostałych gmin. Uwaga jak najbardziej słuszna, jednakże zgodnie z najnowszymi wytycznymi GDOŚ, działania ochronne zaplanowane w zarządzeniu mogą odnosić się wyłącznie do granic obszaru Natura 2000.
36.	<i>Poczta elektroniczna z dnia 26.02.2015 r.</i>	Dotyczy zał. 6., gdzie w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianko-Zdrój wskazano konieczność utrzymania dotychczasowych tras przelotu pomiędzy żerowiskami a lęgówiskami i zasięgi siedlisk lęgowych, żerowiskowych oraz odpoczynkowych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 bez farm wiatrowych poprzez niedopuszczenie do zmiany przeznaczenia i sposobu użytkowania gruntów (nie przeznaczanie ich pod budowę farm wiatrowych) nie tylko w obrębach ewidencyjnych Drzesz, Czarnołęka, ale również w obrębach Rosnówek, Smuga, Klasztorne, Górczyn, Gogolice, Piaseczno, Chełm Górny, Babin, Chełm Dolny. <i>Nie powinno się z góry zakładać negatywnego oddziaływanie farm wiatrowych. Dopiero poprzedzona monitoringiem przyrodniczym ocena oddziaływania na środowisko powinna wskazać</i>	Patrz: komentarz w wierszu 9.

	możliwość, lub brak możliwości budowy farm wiatrowych. Uważamy, iż tylko na podstawie rzetelnego monitoringu ornitologicznego (minimum rocznego) można stwierdzić, iż budowa farm wiatrowych mogłaby spowodować zagrożenie dla latającej fauny naziemnej; nie można nakazywać wprowadzenia takich zapisów do dokumentów planistycznych bez rzetelnego monitoringu i tym samym ograniczać możliwości inwestycyjne gminy na przedmiotowym terenie. Proponuje się usunięcie powyższego zapisu lub zastąpienie go zapisem wskazującym, iż <i>*lokalizowanie farm wiatrowych w obrębach ewidencyjnych */*Drzesz, Czarnołęka, Rosnówek Smuga, Klasztorne, Stołeczna, Górczyn, Gogolice, Piaseczno, Chełm Górny Babin, Chełm Dolny*/*powinna zostać poprzedzona procedurą oceny oddziaływania na środowisko oraz przynajmniej rocznym monitoringiem ornitologicznym, a bezwzględny zakaz lokalizacji farm wiatrowych powinien ograniczać się wyłącznie do tej części ww. obrębów ewidencyjnych, które są położone w granicach obszaru Natura 2000 (PLB 320015). Procedura oceny oddziaływania na środowisko powinna udowodnić, iż lokalizacja farm wiatrowych nie wpłynie negatywnie na utrzymywanie dotychczasowych tras przelotu pomiędzy żerowiskami i lęgówiskami i zasięgi siedlisk lęgowych, żerowiskowych oraz odpoczynkowych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 (PLB 320015).*</i>
--	---

37.	Pocztą elektroniczną z dnia 26.02.2015 r.	<i>Wskazujemy, iż niekonsekwentnym jest, by w przypadku ferm zwierząt futerkowych wprowadzać ograniczenie inwestowania tylko w stosunku do gruntów znajdujących się w granicach obszaru Natura 2000, a w przypadku ferm wiatrowych wyłączać z możliwości budowy całe obręby ewidencyjne, niezależnie od tego, czy są one obrębami rozległymi, czy o małej powierzchni.</i> <i>Zaznaczamy również, że w stosunku do zagrożenia, jakimi są fermy zwierząt futerkowych zaledwie wnioskuję się o wprowadzenie zapisów w studium, natomiast w stosunku do ferm wiatrowych ustala się taką konieczność.</i> <i>Mimo, iż autorzy planu wskazują, że drapieżnictwo od strony inwazyjnych gatunków obcych (futerkowych) jest jednym z najsilniej oddziałującym na przedmiot ochrony zagrożeniem stosuje względem niego łagodniejsze działania ochronne, jak w stosunku do ferm wiatrowych.</i> <i>Takie niekonsekwentne działanie rodzi uzasadnioną wątpliwość, co do rzetelnego przeanalizowania zagrożeń i nieobiektywnego ustaleniu działań ochronnych.</i>	Intencją sporządzającego projekt zarządzenia było wyłączenie z planowania zarówno elektrowni wiatrowych jak i budowy ferm zwierząt futerkowych, w tym norki amerykańskiej w granicach obszaru Natura 2000, w związku z bardzo wysokim ryzykiem ich znaczącego negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony i ich siedliska. Ponieważ sposób zapisu wskazania wywołał wątpliwości wśród zgłaszających uwagi w ramach konsultacji społecznych, preredagowano zapis dotyczący tego typu inwestycji, również we wskazaniach do pozostałych gmin.
38.	Pani Karolina Zwolenkiewicz – przedstawiciel Polskiego Stowarzyszenia Energetyki Wiatrowej	Dotyczy wskazań Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzcianko-Zdrój w zał. 6: <i>Autorzy dokumentu z góry założyli negatywne oddziaływanie ferm wiatrowych na przedmiot</i>	Patrz: komentarz w wierszu 9.

	(PSEW) Pismo nr 150016_KZw z dnia 26.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 26.02.2015 r.	<i>ochrony obszaru Ostoja Witnicko-Dębniańska mimo, iż brak jest wystarczających danych do stwierdzenia, iż budowa farm wiatrowych może wpłynąć negatywnie na utrzymywanie dotychczasowych tras przelotu pomiędzy żerowiskami i lęgowiskami i zasięgi siedlisk legowych, żerowiskowych oraz odpoczynkowych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.</i> <i>Naszym zdaniem tylko rzetelnie przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko poprzedzona monitoringiem ornitologicznym jest obiektywną przesłanką do wprowadzenia zakazów budowy farm wiatrowych na określonych terenach.</i> <i>Niedopuszczalnym jest wprowadzanie takich zapisów do dokumentów planistycznych gminy bez rzetelnego monitoringu i tym samym ograniczenie jej możliwości inwestowania w odnawialne źródła energii.</i> <i>Wniszukujemy o usunięcie powyższego zapisu lub jego preredagowanie w sposób, który jednoznacznie określi, jakie obszary powinny zostać obligatoryjnie wykluczone (np. tylko obszary Natura 2000), a jakie mogłyby zostać warunkowo dopuszczone do realizacji projektów wiatrowych.</i> <i>Proponujemy wprowadzenie zalecenia, by lokalizowanie farm wiatrowych w obrębach</i>	
--	--	--	--

		<i>ewidencyjnych Drzesz, Czarnołęka, Rosnówek, Smuga, Klasztorne, Stołeczna, Górczyn, Gogolice, Piaseczno, Chełm Górny, Babin, Chełm Dolny zostało poprzedzone przynajmniej rocznym monitoringiem ornitologicznym oraz procedurą oceny oddziaływania na środowisko, która, by dopuścić do realizacji inwestycji powinna udowodnić, że lokalizacja farm wiatrowych nie wpłynie negatywnie na utrzymanie dotychczasowych tras przelotu pomiędzy żerowiskami i lęgowiskami i zasięgi siedlisk legowych, żerowiskowych oraz odpoczynkowych przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 (PLB320015).</i> <i>Działania ochronne wskazane dla planowanych ferm zwierząt futerkowych są znacznie łagodniejsze mimo, iż zdaniem autorów dokumentu drapieżnictwo od strony inwazyjnych gatunków obcych jest najsilniej oddziałującym na przedmiot ochrony zagrożeniem.</i> <i>Działając konsekwentnie i obiektywnie należałoby oba rodzaje inwestycji objąć podobnymi działaniami ochronnymi i wyłączyć z możliwości inwestowania tylko obręby ewidencyjne znajdujące się w granicach obszaru Natura 2000.</i> <i>Wszelkie działania mogące ograniczyć możliwości inwestowania w gminie wprowadzane do ważnych dokumentów planistycznych powinny zostać</i>	
--	--	--	--

		<i>poprzedzone bardzo wnikliwą i bezstronną analizą, opartą na badaniach przyrodniczych i monitoringu ornitologicznym, bowiem nieuzasadnione i nie poparte badaniami wprowadzenie zakazów niesie daleko idące konsekwencje, które ogranicza możliwości rozwoju gminy, a w uzasadnionych przypadkach otworzą ścieżkę postępowania odszkodowawczego.</i> Powyższe uwagi dotyczą analogicznie wskazania do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Chojna.	
39.	Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze Oddział w Gorzowie Wielkopolskim <i>Pismo Znak: ZE.437.6.2015 z dnia 18.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą tradycyjną w dniu 24.02.2015 r.</i>	W przesłanym piśmie nie zgłoszono uwag do projektu zarządzenia.	Nie dotyczy.
38.	Nadleśnictwo Mieszkowice <i>Pismo Zn. spr.: ZG.7210.1.2015 z dnia 27.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu</i>	Uwaga dotycząca opisu zagrożenia potencjalnego – B02.02 Wycinka lasu: <i>Należy podkreślić, że przypadki odnalezienia nowych gniazd zdarzają się na ich najwcześniejszym etapie, tj. podczas sporządzania szacunków brakarskich, pomiaru i wyznaczania powierzchni przeznaczonych</i>	Uwaga wpłynęła po terminie, w związku z tym nie rozpatrzono jej.

	27.02.2015 r.	do wycięcia. W przypadku odnalezienia nowego gniazda gatunków strefowych, prace leśne zostają wstrzymane. Uwaga dotycząca opisu zagrożenia potencjalnego – J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, dotyczące gągoła: <i>Zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu pozostawiane są strefy ekotonowe wokół zbiorników wodnych i rzek wodnych oraz drzewa dziuplaste. Zasady te pozwalają na utrzymanie wystarczającej ilości drzew dziuplastych mogących stanowić drzewa gniazdowe dla gągoła.</i>	
39.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie <i>Pismo Zn. spr.: ZO.7210.1.2015 z dnia 27.02.2015 r., wpływ do RDOŚ Szczecin pocztą elektroniczną w dniu 27.02.2015 r. oraz pocztą tradycyjną w dniu 03.03.2015 r. (data stępla pocztowego: 27.02.2015 r.)</i>	Uwaga dotycząca błędu pisarskiego w treści działania ochronnego B2: jest „rozwoju”, a powinno być „rozpadu”.	Uwaga została złożona po terminie, jednakże jest tożsama jak uwaga Nadl. Róžańsko, którą uwzględniono, poprawiając błąd pisarski.
40.	Urząd Gminy Lubiszyn <i>Pismo RIT.6121.01.2015.MK z dnia 24.02.2015 r., wpływ do RDOŚ</i>	<i>Wójt Gminy Lubiszyn wnosi o uwzględnienie w/w planie możliwość realizacji inwestycji celu publicznego o charakterze ponadlokalnym, jaką jest: budowa linii 400 kV relacji Baczyna-Krajnik oraz budowa linii 2x400 kV relacji Baczyna-Plewiska po</i>	W Ostoi Witnicko-Debniańskiej wykazano, iż linie elektroenergetyczne stanowią zagrożenie potencjalnie oddziałujące negatywnie na przedmioty ochrony. Dotyczy to zarówno linii już istniejących, jak i

	<i>Szczecin pocztą tradycyjną w dniu 26.02.2015 r.</i>	<i>trasach, które wynikać będą ze studium wykonalności dla tych zamierzeń inwestycyjnych.</i>
--	---	--

planowanych.

Identyfikacja tych możliwych negatywnych oddziaływań stanowi istotną i cenną informację dla inwestorów podczas planowania lokalizacji poszczególnych inwestycji jak i zastosowanych rozwiązań technicznych, co powinno być uwzględniane przy planowaniu przedsięwzięcia oraz podczas prowadzonej oceny oddziaływania na środowisko.

Pzo nie może decydować o możliwości realizacji danej inwestycji, gdyż nie może zastępować innych przepisów, które określają procedurę oceny oddziaływania na środowisko.

Podstawowym środkiem realizacji przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie obowiązku wynikającego z przepisu art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, mającego na celu *zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000*, było zorganizowanie i przeprowadzenie z udziałem Wykonawcy projektu planu, cyklu spotkań dyskusyjnych, na które zaproszone zostały wszystkie kluczowe z punktu widzenia ochrony obszaru grupy interesów. W ramach ww. procedury odbyły się dwa spotkania dyskusyjno-warsztatowe, które zrealizowano w dniach 22.07.2014 r. i 21.11.2014 r. Zaproszeni przedstawiciele organów, instytucji oraz podmiotów zainteresowanych ochroną obszaru, stworzyli tzw. Zespół Lokalnej Współpracy tj. grupę roboczą pracującą nad opracowaniem projektu planu. W skład zespołu dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Ostoja Witnicko-Dębniańska PLB320015 weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- 1) Liga Ochrony Przyrody Oddział Dębno;
- 2) Liga Ochrony Przyrody w Koszalinie;
- 3) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie;
- 4) Nadleśnictwo Dębno;
- 5) Nadleśnictwo Bogdaniec;
- 6) Nadleśnictwo Różańsko;
- 7) Nadleśnictwo Mieszkowice
- 8) Urząd Miejski w Chojnie;
- 9) Urząd Miejski w Dębnie;
- 10) Urząd Miejski w Trzcińsku-Zdroju;
- 11) Urząd Miasta Gorzowa Wlkp.;
- 12) Urząd Miasta i Gminy Witnica;
- 13) Stowarzyszenie Inżynierów Techników Leśnictwa i Drzewnictwa Zarząd Koła w Bogdańcu;
- 14) Biuro Urządzania Lasu i Gospodarki Leśnej w Gorzowie Wlkp.;
- 15) ENERTRAG Polska Sp. z o. o.;
- 16) ENEA Wytwarzanie S.A.;
- 17) Szczecińskie Kopalnie Surowców Mineralnych S.A.;
- 18) Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach;
- 19) Komitet Ochrony Orłów region Pomorze Zachodnie.

Celem spotkań dyskusyjnych było wypracowanie przez ich uczestników wspólnej wizji ochrony obszaru Natura 2000 uwzględniającej zarówno obowiązek ochrony przedmiotów ochrony przy wykorzystaniu wiedzy naukowej, jak i przy wykorzystaniu lokalnej wiedzy na temat obszaru oraz potrzeb i aspiracji osób oraz podmiotów korzystających z obszaru do zrównoważonego rozwoju. Zgłaszane na bieżąco w trakcie prac Zespołu Lokalnej Współpracy uwagi i wnioski członków grupy miały realny wpływ na ostateczną treść przyjętego dokumentu.

Projekt planu zadań ochronnych zgodnie z dyspozycją przepisu art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, uzyskał na posiedzeniu w dniu 18 grudnia 2014 r. pozytywną

233
opinię Regionalnej Rady Ochrony Przyrody, działającej przy Regionalnym Dyrektorzce Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009r o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31 poz. 206) z Wojewodą Zachodniopomorskim, pismem nr NK-3.0522.11.2015.KD z dn. 27 marca 2015 r. na wniosek Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dn. 26 marca 2015 r. znak: WOPN-PK.6320.11.2015.RCh oraz z Wojewodą Lubuskim, pismem nr GN.III.710.14.2015.WCic z dn. 03 kwietnia 2015 r. na wniosek Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dn. 30 marca 2015 r. znak: WPN-I.0220.9.2015.MB.

Realizacja działań ochronnych i monitoringowych, zawartych w niniejszej regulacji prawnej finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy o ochronie przyrody, m.in. ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nie objętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych oraz monitoringowych zawartych w niniejszym akcie normatywnym w dziesięcioletnim okresie obowiązywania planu wyniesie łącznie około 8 135 tys. zł. Ze względu na specyfikę prac przyjęto kombinacje wynikające z łączenia poszczególnych usług. Oszacowanie kosztów należy traktować jedynie bardzo orientacyjnie, gdyż ze względu na specyfikę prac i terenu mogą się znacznie różnić u różnych wykonawców, a poza tym mogą być znacznie obniżone w wyniku łączenia prac. Na oszacowane koszty składają się:

- działania związane z ochroną czynną oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania, w tym koszenia i/lub wypas w ramach PROW – 7 392 tys. zł
- działania dotyczące monitoringu realizacji działań ochronnych – 48 tys. zł
- monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony – 460 tys. zł
- uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony – 235 tys. zł

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

Zarządzenie może wpłynąć na sytuację i rozwój regionu, lecz wpływ ten nie jest możliwy do bardziej szczegółowego określenia. W perspektywie krótkookresowej zarządzenie może ograniczyć możliwości niekontrolowanego rozwoju indywidualnej zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej w obszarze, co może spowolnić rozwój lokalny, sprowadzając go do poziomu rozwoju zrównoważonego. To spowolnienie może okazać się jednak pozorne z uwagi planowane zapotrzebowanie na wykonywanie poszczególnych działań ochronnych, co stanowi szansę na rozwój podmiotów gospodarujących w obszarze Natura 2000 oraz jego sąsiedztwie. Zarządzenie nie powinno wpłynąć negatywnie na bieżącą aktywność turystyczną i zjawisko turystyki w regionie. W perspektywie długookresowej

zarządzenie powinno zapewnić zachowanie walorów przyrodniczych, a tym samym turystycznych w obszarze, stabilizując rolę jaką turystyka odgrywa w lokalnej gospodarce.

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:

- Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywa Ptasia (Dz. Urz. UE L 20/7 z 26.01.2010);
- Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywa Siedliskowa (Dz. Urz. L 206 z 22.07.1992 r., str. 7—5 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102 z późn. zm.);
- Dyrektywie 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu (Dz. Urz. L 143, 30/04/2004 P. 0056 - 0075) tzw. Dyrektywa Odpowiedzialnościowa.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim
Jan Rydzanicz

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Gorzowie
Grzegorz Kubiak